

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 7Cpr/5/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815219925
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danka Lauková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2017:3815219925.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Dankou Laukovou v právnej veci strán sporu: D. C., nar. XX.X.XXXX, bytom ul. E. č. 1, E., zast. JUDr. Jánom Vaškom, advokátom, ul. Podjavorinskej č. 3, Prievidza, žalovaný Sociálna poisťovňa, ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, IČO: 308 07 484 (týka sa pobočky Prievidza, ul. Matice slovenskej č. 10, Prievidza), za účasti intervenienta na strane žalovaného: LESY Slovenskej republiky, š.p., Námestie SNP č. 8, Banská Bystrica, IČO: 36 038 351, odštepny závod Prievidza, ul. Švéniho č. 7, Prievidza, zast. JUDr. Ingrid Novákovou, advokátkou, ul. ČSA č. 12, Handlová, o mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni 3.500,- eur, a to v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

Žalobkyni p r i z n á v a proti žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 100% z priznanej sumy (3.500,- eur).

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa žalobou zo dňa 11.10.2011, podanou prostredníctvom zástupcu domáhala sa proti žalovanému zaplata 8.000,- eur, titulom mimoriadneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia.

2. Žalobu odôvodnila tým, že na základe uzavretej pracovnej zmluvy zo dňa 29.9.2000 pracovala ako robotníčka v Lesoch Slovenskej republiky, š.p., Námestie SNP č. 8, Banská Bystrica, odštepny závod Prievidza, ul. Švéniho č. 7, Prievidza. Dňa 23.10.2002 pod č. 2647/2002 jej bola hlásená choroba z povolania - ochorenie prenosné zo zvierat na ľudí buď priamo alebo prostredníctvom prenášačov - položka č. 26-07 vyhl. č. 149/1988 Zb.. Lekárskym posudkom č. 2648/2002 zo dňa 23.10.2002 bolo hodnotené bolestné počtom bodov 150. Zdravotný stav sa jej nezlepšil, opakovane bola liečená a následne ochorenie prešlo do chronického štádia. Lekárskym posudkom č. 113/21010 zo dňa 18.2.2010 bolo hodnotené sťaženie spoločenského uplatnenia počtom bodov 400. Rozhodnutím číslo 7136-21/2011-PD zo dňa 28.9.2011 jej žalovaný za 400 bodov priznal základnú náhradu vo výške 800,- eur. Listom zo dňa 10.10.2011 ho podľa § 6 vyhl. č. 32/1965 Zb. požiadala o zvýšenie náhrady na dvojnásobok. V dôsledku predmetnej choroby z povolania, ktorá jej bola zistená v produktívnom veku, natrvalo stratila schopnosť vykonávať prácu robotníčky v lesoch a akúkoľvek inú prácu vo vonkajšom prostredí, kde by bola možnosť prísť do kontaktu s kliešťami. Výrazným spôsobom je obmedzené jej uplatnenie nielen vo sfére pracovnej, ale i rodinnej, kultúrnej, športovej a spoločenskej. Pre trvalé následky choroby z povolania trpí pocitmi slabosti, malátnosti, má problémy so srdcovým svalom a s celým nervovým systémom, so spánkom, čo nepriaznivo vplýva na jej psychický stav. Je stále

nervózna, podráždená, so stratou záujmov. Trpí aj bolesťami hlavy, svalov a kĺbov. Výkon domácich prác, napr. upratovanie, varenie si musí limitovať. Pred zistením choroby z povolania sa venovala turistike, čo je v súčasnej dobe vylúčené, lebo i samotný pobyt vo vonkajšom prostredí je pre ňu rizikový. Rada pracovala na záhrade, pestovala zeleninu i okrasné rastliny. Zanechala ručné práce - pletenie, vyšívanie, ktorá činnosť bola jej záľubou.

3. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že predpokladom mimoriadneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je existencia takých skutočností, ktoré umožňujú záver, že obmedzenia žalobkyne nie je možné vyjadriť základným odškodnením, ktoré samotné už predstavuje náhradu za preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre jej životné úkony, a pre uspokojenie a plnenie životných a spoločenských potrieb a úloh. Cieľom odškodnenia pritom nie je sociálne zabezpečovať osobu, ale reparovať následky škody na zdraví, ktoré sú trvalého rázu a majú preukázateľne nepriaznivý vplyv na uplatnenie poškodeného v živote a v spoločnosti, najmä na uspokojenie jeho životných a spoločenských potrieb, vrátane výkonu doterajšieho povolania alebo prípravy na povolanie, ďalšieho vzdelávania a možnosti uplatniť sa v živote rodinnom, politickom, kultúrnom a športovom, a to s ohľadom na vek poškodeného v dobe vzniku škody na zdraví.

4. Dňa 16.11.2011 na základe návrhu žalovaného LESY Slovenskej republiky, š.p., Námestie SNP č. 8, Banská Bystrica, IČO: 36 038 351, odštepny závod Prievidza, ul. Švéniho č. 7, Prievidza oznámili, že vstupujú do konania ako vedľajší účastník (po 1.7.2016 označenie: intervenient) na strane žalovaného.

5. Podaním zo dňa 5.3.2012 žalobkyňa prostredníctvom zástupcu navrhla, aby súd pripustil zmenu - rozšírenie žaloby o zaplatenie sumy 7.000,- eur.

6. Procesný návrh odôvodnila tým, že lekárske posudkom č. 265/2012 zo dňa 24.2.2012, z titulu progresie ochorenia jej bolo zvýšené bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia na 600 bodov, t. j. celkovo o 200 bodov. Zdravotné problémy sa jej zhoršujú a majú vplyv na kvalitu každodenného života.

7. Okresný súd Prievidza uznesením č. k. 7Cpr 1/2011-92 zo dňa 15.3.2012 pripustil zmenu - rozšírenie žaloby o zaplatenie sumy 7.000,- eur, uplatňovanej titulom mimoriadneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia.

8. Na pojednávaní dňa 30.7.2012 žalovaný uplatnil námietku premlčania nároku žalobkyne, ktorým sa domáhala zvýšenia náhrady na základe lekárskeho posudku o hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia počtom bodov 400 (č. 113/2010 zo dňa 18.2.2010). Poukázal na znalecký posudok č. 1/2012 Doc. MUDr. Evy Teodory Gálikovej, CSc. s tým, že zdravotný stav žalobkyne bol ustálený už v roku 2006. Uviedol, že v tomto roku bolo možné objektívne urobiť bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne.

9. Na pojednávaní dňa 30.7.2012 a dňa 14.12.2012 žalobkyňa, prostredníctvom zástupcu poukázala na rozhodnutie žalovaného č. 7136-21/ 2011-PD zo dňa 28.9.2011 s tým, že z neho vyplýva, že za dátum ustálenia jej zdravotného stavu je potrebné považovať dátum: 18.2.2010. V prípade, ak by nárok bol premlčaný, žalovaný by jej nepriznal základnú náhradu za 400 bodov, a ani zvýšenie podľa § 6 ods. 2 vyhl. č. 32/1965 Zb., pričom bol viazaný právnym názorom Krajského súdu Trenčín č. k. 11S 18/2011-33 zo dňa 20.4.2011.

10. V písomnom podaní zo dňa 31.5.2013 a zo dňa 19.9.2013 žalobkyňa prostredníctvom zástupcu uviedla, že podľa § 8 vyhl. č. 32/1965 Zb. o vydanie lekárskeho posudku síce môže požiadať poškodený a právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá zodpovedá za poškodenie za zdraví, avšak v praxi sa toto ustanovenie fakticky neuplatňovalo. Poškodený nemá vedomosť o štádiách choroby z povolania, ktoré by mu umožňovali zistiť, kedy má nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia, a zamestnávateľ je v tom istom postavení, a na takomto vydaní posudku zrejme ani nemal záujem, zvlášť v období, keď náhradu škody sám vyplácal. Posudok o bodovom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia, bez akejkoľvek žiadosti alebo podnetu tretieho subjektu, vydávali pracoviská pracovného lekárstva. Je to logické, lebo len ich lekári vedia, v akom štádiu sa ochorenie nachádza, a kedy je dôvod na vydanie posudku o bodovom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia podľa § 9 vyhl. č. 32/1965 Zb.. Vyšetrenia absolvovala pravidelne. Ak príslušné zdravotnícke zariadenie, ktoré je pritom

štátnou inštitúciou lekársky posudok nevydalo, hoci tak urobiť malo, došlo z jeho strany k závažnému pochybeniu, ktoré ju hrubým spôsobom poškodilo. Štátnou inštitúciou je aj žalovaný, ktorý uplatňuje námietku premlčania. Jej uplatnenie predstavuje zásah do jej subjektívnych práv takej intenzity, že je v rozpore s dobrými mravmi. Uplatnená námietka premlčania je absolútne neplatným právnym úkonom, na ktorú súd musí prihliadať ex offio pre jej rozpor s dobrými mravmi.

11. Na pojednávaní dňa 13.9.2013 žalovaný uplatnil námietku premlčania aj u nároku žalobkyne, ktorým sa domáhala zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 7.000,- eur, na základe lekárskeho posudku o hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia počtom bodov 200 (č. 265/2012 zo dňa 24.2.2012).

12. Žalobkyňa prostredníctvom zástupcu uviedla, že námietka premlčania uplatnená žalovaným dňa 13.9.2013 je tiež neplatným právnym úkonom z dôvodov, na ktoré poukázala v súvislosti s prvou uplatnenou námietkou premlčania (u zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia z posudku č. 113/2010 zo dňa 18.2.2010).

13. Vedľajší účastník (po 1.7.2016 označenie: intervenient) na strane žalovaného v písomnom podaní zo dňa 16.5.2013 a zo dňa 10.4.2014 sa stotožňoval s právnym názorom žalovaného, že žalobkyňou uplatnené nároky sú premlčané.

14. Okresný súd Prievidza rozsudkom č. k. 7Cpr 1/2011-465 zo dňa 11.9.2015 žalobu žalobkyne o zaplatenie 8.000,- eur zamietol a žalobu o zaplatenie 7.000,- eur vylúčil na samostatné konanie. Krajský súd Trenčín uznesením č. k. 6CoPr 1/2016-483 zo dňa 24.5.2016 rozsudok okresného súdu v napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

15. Veci, predmetom ktorej je nárok o zaplatenie 7.000,- eur po vylúčení na samostatné konanie bola pridelená spisová značka č. k. 7Cpr 5/2015.

16. Žalobkyňa označila dôkazy: svoj výsluch ako strany sporu, výsluch svedka D. C., oboznámením sa s listinnými dôkazmi, ktoré sú prílohou žaloby, vyžiadaním lekárskej správy od jej ošetrojúceho lekára.

17. Žalovaný s intervenientom označili dôkazy: vyžiadanie lekárskej správy od ošetrojúceho lekára žalobkyne, oboznámením sa so znaleckým posudkom Doc. MUDr. T. CSc.

18. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá Civilného sporového poriadku právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

19. Pred nadobudnutím účinnosti Civilného sporového poriadku súd vykonal aj iné dôkazy, ako navrhli strany sporu. Ich vykonanie bolo nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci (§ 120 ods. 1 veta prvá v tom čase účinného Občianskeho súdneho poriadku).

20. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, svedkov D., MUDr. Y., znalkyne Doc. MUDr. Evy X., CSc., oboznámením sa s pracovnými zmluvami uzavretými medzi intervenientom a žalobkyňou, s hlásením choroby z povolania, s posudkami o bodovom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia, s lekáorskými správami z oddelenia pracovného lekárstva v Prievidzi, s rozhodnutím žalovaného zo dňa 28.9.2011, zo dňa 25.10.2011, zo dňa 6.3.2012, zo dňa 16.3.2012, s lekáorskými správami zo Sociálnej poisťovne, pobočka Prievidza, z Univerzitnej nemocnice Martin, so znaleckým posudkom č. 1/2012 Doc. MUDr. T. CSc., s odborným posudkom o invalidite, s lekáorskými správami od ošetrojúcich lekárov žalobkyne, so znaleckým posudkom MUDr. N.ej č. 1/2013 a s jeho Doplnením č. 1, s písomnými vyjadreniami znalkyne, s listinnými dôkazmi predloženými spoločnosťou LESPROGRES, s.r.o. Nitrianske Pravno.

21. Medzi žalobkyňou a intervenientom na strane žalovaného dňa 29.9.2000, dňa 15.3.2001, dňa 14.3.2002, dňa 24.3.2003 a dňa 26.3.2004 bola uzavretá pracovná zmluva na dobu určitú, resp. do ukončenia lesopestovných prác. Pracovný pomer, ktorý vznikol na základe pracovnej zmluvy zo dňa 14.3.2002 bol skončený uplynutím doby určitej dňa 18.10.2002. Pracovný pomer, ktorý vznikol na základe pracovnej zmluvy zo dňa 26.3.2004 bol skončený uplynutím doby určitej dňa 30.9.2004.

22. Dňa 23.10.2002 žalobkyni bolo vypracované hlásenie choroby z povolania č. 2647/2002: ochorenie prenosné zo zvierat na ľudí buď priamo alebo prostredníctvom prenášačov, s dátumom zistenia dňa 23.7.2002.

23. Lekárskym posudkom č. 113/2010 zo dňa 18.2.2010, vydaným Nemocnicou s poliklinikou Prievidza, so sídlom v Bojniciach, Poliklinické oddelenie pracovného lekárstva podľa tabuľky č. IV., položka č. 87 vyhl. č. 32/1965 Zb. žalobkyni bolo bodovo hodnotené sťaženie spoločenského uplatnenia počtom bodov 400. V lekárskom posudku je uvedené, že bolo u nej zistené pretrvávajúce symptomatológie choroby z povolania, s nutnosťou ATB terapie, pričom ide o chronické štádium boreliózy (II. štádium).

24. Dňa 7.9.2010 posudkový lekár žalovaného, pre účely náhrady vykonal kontrolu bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne. Zo zápisnice o vykonanej kontrole vyplýva, že lekársky posudok je správny, avšak podľa zdravotnej dokumentácie jej zdravotný stav bol ustálený už v mesiaci decembri 2003. Následne rozhodnutím č. XXXXXXXXXX . zo dňa 5.10.2010 žalovaný, z dôvodu premlčania nároku žalobkyni náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia nepriznal.

25. Rozhodnutím č. 6346-4/2011-BA zo dňa 17.1.2011 Sociálna poisťovňa, ústredie Bratislava ako odvolací orgán odvolanie žalobkyne zamietol a potvrdil rozhodnutie žalovaného.

26. Krajský súd Trenčín v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí zrušil rozhodnutie č. XXXXXXXXXX . zo dňa 5.10.2010 a č. 6346-4/2011-BA zo dňa 17.1.2011, a podľa § 250j, ods. 2 písm. c) O.s.p. vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie s tým, že záver o premlčaní nároku je predčasný.

27. Rozhodnutím č. 7136-21/2011-PD zo dňa 28.9.2011 žalovaný priznal žalobkyni náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 800,- eur. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že s poukazom na doručené vyjadrenie MUDr. Gabriely Klimentovej, CSc., z Kliniky pracovného lekárstva a toxikológie, Univerzitnej nemocnice Martin, za ustálenie zdravotného stavu žalobkyne je potrebné považovať dátum, ktorý uviedla MUDr. Y. v posudku o bodovom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia, t. j. 18.február 2010.

28. Rozhodnutím č. 7136-30/2011-PD zo dňa 25.10.2011 žalovaný priznal žalobkyni zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 6 ods. 2 vyhl. č. 32/1965 Zb. vo výške 800,- eur.

29. Lekárskym posudkom č. 265/2012 zo dňa 24.2.2012, vydaným Martinskou univerzitnou nemocnicou Martin, Klinika pracovného lekárstva a toxikológie podľa tabuľky č. IV., položka č. 87 vyhl. č. 32/1965 Zb. žalobkyni bolo zvýšené bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia o 200 bodov. V lekárskom posudku je uvedené, že v čase jeho vypracovania bola zistená progresia ochorenia - III. štádium poškodenia.

30. Rozhodnutím č. 1114-36/2012-PD zo dňa 6.3.2012 žalovaný priznal žalobkyni náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 400,- eur.

31. Rozhodnutím č. 1114-41/2012-PD zo dňa 16.3.2012 žalovaný priznal žalobkyni zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 6 ods. 2 vyhl. č. 32/1965 Zb. vo výške 400,- eur.

32. Z výsluchu žalobkyne vyplýva, že po zistení choroby z povolania absolvovala lekárske vyšetrenia u lekára pracovného lekárstva, infektológa, neurológa. K jednotlivým lekárske správam vyhotoveným od roku 2002, a to i z hľadiska toho, či jej zdravotný stav je ustálený, sa bližšie vyjadriť nevedela. Lekári, u ktorých v období rokov 2002 až 2010 absolvovala vyšetrenia, sa o odškodnení jej sťaženia spoločenského uplatnenia, a ani o vydaní lekárskeho posudku o bodovom hodnotení nevyjadrovali. V roku 2010 ju MUDr. Y. predvolala na vyšetrenie do ambulancie pracovného lekárstva. Výsledky vyšetrenia odoslala do Univerzitnej nemocnice Martin, následne jej bol vydaný a poštou doručený posudok o bodovom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia počtom bodov 400. Od 6.2.2012 do 21.2.2012 bola hospitalizovaná v Univerzitnej nemocnici Martin a dňa 24.2.2012 jej bol vydaný posudok o bodovom hodnotení zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia. Uviedla, že po vypracovaní lekárskeho posudku č. 113/2010 zo dňa 18.2.2010 o bodovom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia počtom bodov 400 sa jej zdravotný stav zhoršil, čo sa prejavuje v jednotlivých sférach jej života. Stav podráždenosti, nervozity, únavy a malátnosti sú intenzívnejšie. Prehýbili sa fázy, počas

ktorých v nočných hodinách nespí. Je apatická. Lieky na utlmenie bolesti hlavy musí užívať častejšie. Výkon domácich prác si naďalej limituje a prerušuje, a po oddychu, ktorý je pritom častejší ako pred vypracovaním posudku č. 113/2010, v nich pokračuje. K záľube - ručné práce, obhospodarovanie záhrady sa už nevrátila, a ani k športovej činnosti vykonávanej v rekreačnej forme - bicyklovaniu, turistike. Pobyt v prírode je pre ňu rizikový. Spoločenský život má naďalej zredukovaný a spočíva len v návštevách príbuzných. Vo svojom zdravotnom stave registruje situácie, keď častejšie stráca rovnováhu. Pre problémy s pamäťou si robí poznámky, aby nezabudla čo má vybaviť. Pri komunikácii s inou osobou stráca sled svojich myšlienok. Pre problémy psychického charakteru bola nútená vyhľadať pomoc odborného lekára - psychiatra.

33. Z lekárskej správy Doc. MUDr. T. X.j, CSc. zo dňa 21.2.2012 vyplýva, že na základe vyšetrení, realizovaných u žalobkyne počas hospitalizácie (od 6.2.2012 do 21.2.2012) bolo zistené neskoré štádium poškodenia Lymskou boreliózou s dominujúcou encephalopathiou a výrazné pseudoneurasthenické štádium - ťažký stupeň aj s kognitívnymi a mnestickými poruchami, sekundárny únavový syndróm, cephaléou.

34. Z prepúšťacej správy Univerzitnej nemocnice Martin (vyhotovenej po hospitalizácii, ktorá trvala od 6.2.2012 do 21.2.2012) z časti o psychologickom vyšetrení vyplýva, že psychomotorické tempo žalobkyne je spomalené, má výraznejšie oslabenie mnestických funkcií - narušenie zložky vštiepivosti a výbavnosti, prítomné znaky deteriorácie intelektových funkcií stredného stupňa, sklon k úzkostným rozladám.

35. Podľa lekárskej správy MUDr. T. od obdobia neskorého štádia poškodenia Lymskou boreliózou u žalobkyne pozoruje výrazné zhoršenie zdravotného stavu.

36. Podľa lekárskej správy MUDr. I. žalobkyňa je liečená pre organickú depresívnu poruchu a organickú emočnú labilitu. Užíva antidepresíva s kombinovaným účinkom pre bolesti hlavy, slabosť, malátnosť, nervozitu, podráždenosť, poruchy s pamäťou, zabúdanie. Uvedené symptómy sú prejavom ochorenia na boreliózu.

37. Z výsluchu svedka D. vyplýva, že po roku 2010 zdravotný stav žalobkyne sa zhoršoval. Prehľadili sa jej problémy so spánkom, s pamäťou. Robí si písomné poznámky, aby nezabudla čo má vybaviť. Pre psychické problémy je v starostlivosti odborného lekára - psychiatra.

38. Svedkyňa MUDr. Y.oukázala na to, že posudok o bodovom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia zo dňa 24.2.2012 po hospitalizácii žalobkyne vystavila Univerzitná nemocnica Martin. Z lekárskej správy MUDr. E.o dňa 6.6.2005 vyplýva, že ide o typický kožný nález, ktorý vzniká po uštipnutí kliešťom.

39. Z písomného vyjadrenia MUDr. C. CSc. z Kliniky pracovného lekárstva a toxikológie, Univerzitnej nemocnice Martin zo dňa 23.1.2015 vyplýva, že lekársky posudok o zvýšení bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne o 200 bodov vyhotovili po skončení hospitalizácie bez toho, aby o to písomnou formou žiadala. Na obsahu posudku č. 265/2012 zo dňa 24.2.2012 zotrvávajú.

40. Zo znaleckého posudku č. 1/2012 Doc. MUDr. T.j CSc. vyplýva, že od roku 2010 u žalobkyne došlo k progresii profesionálneho ochorenia (neurologická symptomatika, psychologická symptomatika).

41. Na určenom termíne pojednávania Doc. MUDr. T., CSc. (v priebehu konania na základe jej žiadosti bola vyčiarknutá zo zoznamu znalcov) uviedla, že počas hospitalizácie v Univerzitnej nemocnici Martin (od 6.2.2012 do 21.2.2012) pri vyšetreniach u žalobkyne bol zistený už ťažký pseudoneurasthenický syndróm, t. j. oslabenie nervovej sústavy s kognitívnymi poruchami (poruchy osobnosti), s poruchami pamäte s pretrvávajúcimi bolesťami hlavy. Postupom rokov stavy únavy, podráždenosti, bolesti, poruchy pamäte, spánku, vštiepivosti, koncentrácie u nej gradujú. Na základe výsledkov vyšetrení došlo k zvýšeniu bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia o 200 bodov. Ochorenie boreliózou je závažné a nevyliciteľné.

42. Z vypracovaného znaleckého posudku č. 1/2013 MUDr. N. (v priebehu konania na základe jej žiadosti bola vyčiarknutá zo zoznamu znalcov) a z jeho Doplnenia č. 1 vyplýva, že pri hodnotení závažnosti

boreliózy sú dôležité klinické príznaky, t. j. subjektívne ťažkosti a zmeny na orgánoch a ich objektivizácia. Stanovenie hladiny protilátok proti borélii v krvi v praxi znamená to, že človek prekonal infekciu boréliou. Následne podľa ich hladiny nemožno jednoznačne hodnotiť aj závažnosť boreliózy ako choroby. V priebehu choroby z povolania u žalobkyne došlo k zhoršeniu zdravotného stavu. Dňa 6.6.2005 pri infektologickom vyšetrení lekár na jej ľavom ramene konštatoval začervenané miesto, typické pre I. štádium boreliózy. Následne bola liečená antibiotikami. Nová infekcia bola neprofesionálnou boreliózou a mohla prejsť do III. štádia, a tiež zhoršiť následky a prejavy už existujúcej choroby z povolania. Po dátume 6.6.2005, preto nemožno u žalobkyne stanoviť sťaženie spoločenského uplatnenia za chorobu z povolania z roku 2002 a ani za jej progresiu, a ani presný podiel, akým sa profesionálna a neprofesionálna infekcia boreliózou po uvedenom dátume (t. j. i v čase 24.2.2012) podieľajú na jej obmedzeniach (trvalých, prechodných) životných úkonov pre jej uplatnenie sa vo sfére osobnej, rodinnej, kultúrnej, športovej.

43. Po vypracovaní znaleckého posudku č. 1/2013 a jeho Doplnení č. 1 k lekárskeму vyšetreniu zo dňa 6.6.2005 žalobkyňa uviedla, že na ľavom ramene mala červené miesto. Je možné, že ju poštípala nejaký hmyz, kliešťa si však neodstraňovala. V prostredí, kde sa kliešte vyskytujú sa nezdržiavala. Postihnuté miesto ju svrbelo, a preto si ho škriabala. Lekár jej predpísal masť.

44. Svedok D. sa nevedel vyjadriť, či pred dátumom 6.6.2005 žalobkyňa bola atakovaná kliešťom, resp. ju poštípala nejaký hmyz.

45. V písomnom vyjadrení zo dňa 8.8.2014 znalkyňa uviedla, že z lekárskej správy MUDr. E. zo dňa 6.6.2005 vyplýva, že pred mesiacom bola zaklieštená na ľavom ramene. Na ľavom ramene v čase vyšetrenia mala prítomný erytém (začervenanie) s typickými ECM (chronické migrujúce začervenanie), ktoré sú príznakom I. štádia boreliózy. Podľa uvedeného stavu MUDr. E. stanovil diagnózu: borelióza I. štádia v aktivite a začal ju liečiť štandardným postupom - antibiotikami (Sumamed) v tej istý deň.

46. V lekárskej správe zo dňa 6.6.2005 je uvedené: „pred mesiacom bola zaklieštená na ľavom ramene, asi 3 dni pozoruje v tomto mieste zvyrazňujúci sa erytém“. „SPL: na ľavom ramene je prítomný erytém s typickými príznakmi ECM“. „DG: „Boreliosis - I. štádium v aktivite“. „DOP.: zahajujem liečbu Sumamed...“.

47. V lekárskej správe zo dňa 2.7.2014 MUDr. E. uviedol, že „SPL“ znamená: popis lokálneho nálezu, „ECM“: chronické migrujúce začervenanie (začervenanie s centrálnym výbledom a známkami šírenia do periférie na okraji). V prípade, ak by žalobkyňu poštípala iný hmyz, nález by mohol byť rovnaký.

48. Z odôvodnenia uznesenia Krajského súdu Trenčín č. k. 6CoPr 1/2016-483 zo dňa 24.5.2016, ktorým bol zrušený rozsudok okresného súdu č. k. 7Cpr 1/2011-465 zo dňa 11.9.2015 vyplýva, že pokiaľ žalovaný žalobkyňu priznal a uhradil nárok (z posudku o bodovom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia počtom bodov 400 - posudok zo dňa 18.2.2010) je možné uzavrieť, že otázku premlčania posúdil v jej prospech. Vzhľadom na uvedené legitímne očakávala, že v konaní, v ktorom je jej nárok odvodený od základného bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia, otázka premlčania jej nároku nebude predmetom dokazovania, a že záver súdu o otázke námietky premlčania pre ňu nebude negatívny. Odvolací súd poukázal na to, že v prejednávanej veci ide o pracovnoprávny nárok zamestnankyne, ktorá ochorela závažnou chorobou, dôsledky ktorej sú pre ňu ťaživé, kvalitu jej života významne zhoršili, preto povinnosťou súdu je pristupovať k nárokom zamestnanca so zvýšenou starostlivosťou, potrebnou ochranou slabšej strany právneho vzťahu (ako ich definuje aj komunitárne právo). Je neprijateľné a v rozpore s dobrými mravmi, aby žalovaný, ktorému bola hlásená choroba z povolania žalobkyne z roku 2002, pri odškodnení jej ďalších nárokov nebol aktívny. Žalobkyňa aj vzhľadom na svoj spoločenský status nepoznala svoje práva a žalovaný, sledujúc zrejme svoje fiskálne ciele, v prípade uplatnenia nárokov na odškodnenie závažnej profesionálnej choroby, uplatnil námietku premlčania jej nároku, čo odvolací súd za správne nepovažuje. Prostredníctvom svojich zamestnancov disponuje dostatočným pemzom poznatkov, ktoré z hľadiska svojho postavenia mal aktívne vo vzťahu k nárokom žalobkyne uplatniť a byť jej pri odškodňovaní nápomocný. Odvolací súd tiež poukázal na to, že žalobkyňa závažne ochorela pri výkone, zvlášť v tejto dobe významnej práci, z hľadiska zmiernenia ekologických problémov a to v lesnom hospodárstve ako lesná robotníčka pri pestovaní a zalesňovaní. Podieľala sa totiž na plnení úloh štátu na úseku životného prostredia, a ten istý štát - jeho inštitúcia jej odmietne nahradiť škodu, ktorá jej vznikla na zdraví v súvislosti s výkonom práce. Je pritom zrejmé, že žalovaný pri jej odškodňovaní bol pasívny a nestaral sa, či žalobkyňu boli odškodnené všetky zákonné

nároky. Takýto postup a následný procesný úkon žalovaného, ktorým uplatnil námietku premlčania nároku žalobkyne, je v rozpore s dobrými mravmi.

49. Okresný súd Prievidza následne vo veci č k. 7Cpr 1/2011 rozhodol rozsudkom zo dňa 30.3.2017.

50. V odôvodnení uvedeného rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že: žalobkyňa pred vypracovaním posudku o bodovom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia počtom bodov 400 trpela bolesťami hlavy, ktoré boli pulzujúceho charakteru a trvali i po dobu 24 hodín. K tomu sa pridružila i únava, slabosť, malátnosť. Pri vyšetreniach okrem chronickej cephalley, jej bola zistená aj encephalopathia a intrapsychická tenzia a s tým spojené poruchy spánku. Zdravotné problémy ju postupne vyradili, resp. obmedzovali v normálnom spôsobe života. Vykonávanie domácich prác (varenie, upratovanie) v porovnaní s obdobím pred zistením choroby z povolania, jej trvalo dlhšie. Práce musela prerušiť a až po tom ako si oddýchla, v nich pokračovala. Pri fyzicky náročnejších domácich prácach, ako je najmä umývanie okien, vysávanie, zostala odkázaná na pomoc rodinných príslušníkov (manžela a syna). Z jej manželského vzťahu pochádza plnoletá, zdravotne postihnutá dcéra, odkázaná na opatrovanie, dohľad a pomoc inej osoby. Pred zistením choroby z povolania mu poskytovala potrebnú starostlivosť, spoločne trávili voľné chvíle. Zdravotné problémy z choroby z povolania však mali za následok, že pri starostlivosti o dieťa jej už musel manžel pomáhať. Žalobkyňa touto situáciou vnútorne trpela, lebo si uvedomovala, že následky predmetnej choroby z povolania takto zasiahli aj do života ostatných členov rodiny, vrátane postihnutej dcéry. Zmena spôsobu života ako dôsledok symptómov choroby z povolania - vyčerpanosť, únava ju ochudobňovali i o čas, ktorý s dcérou spoločnými aktivitami mohla tráviť. Prestala sa venovať záľube - ručným prácam (pletenie, vyšívanie), obhospodarovať záhradu, ktoré činnosti jej prinášali potešenie a boli zdrojom relaxu. Pre zdravotné problémy - i stratu rovnováhy, stabilitu zanechala jazdu na bicykli. Stavby únavy, malátnosti, vyčerpanosti mali za následok, že sa vyhýbala kultúrnemu a spoločenskému životu. Zo strachu, aby neprišla do kontaktu s kliešťami, voľné chvíle netrávila ani pobytom v prírode, kde si pred zistením choroby z povolania rada chodila odpočinúť, načerpať sily. Život pre ňu prestal byť zmysluplným a stal sa viac menej životom spoza stien rodinného domu, resp. v jeho blízkosti. Vo vzťahu k okoliu zostala vyhýbavá a kontakty udržiavala len so súrodencami, aj to len pri príležitosti ich sviatkov.

51. Pri rozhodnutí vo veci č. k. 7Cpr 1/2011 súd prvej inštancie vychádzal z toho, že na dôsledkoch v jednotlivých sférach života sa okrem profesionálneho ochorenia podieľali aj neprofesionálne ochorenia.

52. Podľa § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

53. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá Civilného sporového poriadku právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

54. Podľa § 11 ods. 1 zák. č. 437/2004 Z.z. na bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku úrazu a iného poškodenia na zdraví, ktoré bolo spôsobené pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, ak ide o chorobu z povolania z takej choroby, ktorá bola zistená pred týmto dňom, sa vzťahujú doterajšie predpisy.

55. Podľa § 4 ods. 1 vyhl. č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia, sťaženie spoločenského uplatnenia sa odškodňuje, ak poškodenie na zdraví má preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh (ďalej len „následky“). Odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia musí byť primerané povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a spoločnosti.

56. Podľa § 5 ods. 2 vyhl. č. 32/1965 Zb., ak spoločenské uplatnenie občana bolo už obmedzené predchádzajúcimi zmenami zdravotného stavu, hodnotia sa iba následky, ktoré vznikli v dôsledku posudzovaného poškodenia na zdraví, prípadne viedli k podstatnému zhoršeniu predchádzajúcich zmien zdravotného stavu. Ak bol poškodený pre skoršie sťaženie spoločenského uplatnenia už

odškodnený, a ak sa odškodňuje nastávajúce zhoršenie pôvodného poškodenia na zdraví, ktoré sa nepredpokladalo pri pôvodnom hodnotení, odpočíta sa mu zo sumy, ktorá by zodpovedala jeho terajšiemu stavu (§ 6 ods. 2), suma pôvodne z tohto dôvodu priznaná.

57. Podľa § 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb. v prípadoch hodných osobitného zreteľa môže súd odškodnenie za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia primerane zvýšiť, a to i nad sumu ustanovenú v odsekoch 1 a 2.

58. Predmet civilného sporového konania vymedzuje žalobca, a to určením predmetu žaloby a určením rozhodujúcich skutočností.

59. Žalobkyňa predmetom konania urobila nárok o zaplatenie sumy 7.000,- eur, uplatňovanej titulom mimoriadneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia (v znení účinnom do 31.7.2004) a § 11 ods. 1 zák. č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení iných právnych predpisov.

60. Žalobkyňa uplatnený nárok odôvodnila tým, že lekárskeho posudkom č. 265/2012 zo dňa 24.2.2012, z titulu progresie ochorenia jej bolo zvýšené bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia na 600 bodov, t. j. celkovo o 200 bodov. Zdravotné problémy sa jej zhoršujú a majú vplyv na kvalitu každodenného života.

61. S poukazom na ustanovenie § 11 ods. 1 zák. č. 437/2004 Z.z. a ustanovenie § 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb., na prejednanie predmetnej veci je daná právomoc súdu (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5Cdo 105/2011).

62. V priebehu konania žalovaný uplatnil námietku premlčania nároku žalobkyne (o zaplatenie sumy 7.000,- eur).

63. Námietka premlčania je inštitútom hmotného práva, ktorá je upravená v ustanovení § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Podľa tohto ustanovenia sa právo premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej. Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka.

64. Nárok na mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb. je právom majetkovej povahy a podlieha premlčaniu v zmysle § 106 Občianskeho zákonníka (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 1Cdo 160/2012).

65. V ustanovení § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka sú uvedené podmienky, na ktoré sa viaže premlčanie práva uplynutím subjektívnej dvojročnej premlčacej doby.

66. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

67. Uvedené ustanovenie je všeobecným ustanovením hmotnoprávnej povahy, ktoré dáva súdu možnosť posúdiť, či je výkon subjektívneho práva v súlade s dobrými mravmi, a ak tak nie je, požadovanú ochranu odoprieť.

68. Sťaženie spoločenského uplatnenia vzniká v dobe, v ktorej možno zdravotný stav poškodeného po chorobe z povolanja považovať za ustálený, a kedy teda možno posúdiť, aký má zmenený zdravotný stav poškodeného preukázateľne nepriaznivé dôsledky na jeho životné úkony, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb, úloh a pristúpiť k bodovému hodnoteniu (porovnaj Rc 68/2003, ďalej rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 1Cdo 160/2012).

69. Vyššie uvedenému, ale nie je možné rozumieť tak, že o ustálení zdravotného stavu bude možné uvažovať až vtedy, ak sa naplní (alebo sa vylúči) ďalšia možnosť zhoršenia zdravotného stavu poškodeného, ktorá by mohla (ale nemusela) v nasledujúcom období pravdepodobne prichádzať do

úvahy. Ak totiž dôjde k zmenám zdravotného stavu, odškodňuje sa nastávajúce zhoršenie pôvodného poškodenia na zdraví (§ 5 vyhl. č. 32/1965 Zb.).

70. O škode spočívajúcej v sťažení spoločenského uplatnenia sa teda poškodený dozvie v dobe, keď je možné objektívne realizovať bodové hodnotenie, lebo až vtedy má k dispozícii skutkové okolnosti, z ktorých je možné škodu, resp. jej rozsah zistiť.

71. Žalovaný nároky žalobkyne na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa lekárskeho posudku č. 265/2012 zo dňa 24.2.2012 odškodnil v jej prospech, a to rozhodnutím zo dňa 6.3.2012 a zo dňa 16.3.2012. Vzhľadom na uvedené, žalobkyňa legitímne očakáva, že v predmetnom konaní, v ktorom je jej nárok odvodený od základného bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia (200 bodov), otázka premlčania jej nároku predmetom dokazovania nebude, resp. že záver súdu v otázke námietky premlčania pre ňu nebude negatívny. V prejednávanej veci ide o pracovnoprávny vzťah zamestnankyne, ktorá ochorela závažnou chorobou, dôsledky ktorej sú pre ňu ťaživé, kvalitu jej života významne zhoršili, preto povinnosťou súdu je pristupovať k jej nárokom so zvýšenou starostlivosťou, potrebnou ochranou slabšej strany. Ak teda v inom konaní o náhrade nároku žalobkyne za sťaženie spoločenského uplatnenia (z titulu progresie) žalovaný jej nárok za premlčaný nepovažoval, žalobkyňa aj v predmetnom konaní legitímne očakáva rovnaký záver. Nárok žalobkyne vyplýva z jej sociálnych práv, ktorých garantom je štát a to prostredníctvom svojich verejnoprávných inštitútov, medzi ktoré patrí aj žalovaný. V prípade sociálnych práv občanov sa vyžaduje aktivita štátu, resp. jej inštitúcií pri zabezpečení ochrany sociálnych práv občanov, medzi ktoré patrí aj právo na zabezpečenie a odškodnenie zamestnanca v prípade pracovného úrazu a choroby z povolania, ktoré zamestnávateľ ako zodpovedný subjekt poisťuje u žalovaného. Je neprijateľné a v rozpore s dobrými mravmi, aby žalovaný, ktorému bola hlásená choroba z povolania žalobkyne z roku 2002, pri odškodnení jej ďalších nárokov nebol aktívny. Žalobkyňa v čase, keď ochorela na predmetné profesionálne ochorenie, sa z hľadiska zmiernenia ekologických problémov podieľala na plnení úloh štátu, na úseku životného prostredia a ten istý štát - jeho inštitúcia jej odmietne uhradiť škodu, ktorá jej vznikla na zdraví v súvislosti s výkonom práce.

72. S poukazom na uvedené skutočnosti, procesný úkon žalovaného, ktorým uplatnil námietku premlčania nároku žalobkyne, je v rozpore s dobrými mravmi.

73. S poukazom na ustanovenie § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku sporové strany legitímne očakávajú, že ich spor bude rozhodnutý za obdobnej skutkovej a právnej situácie rovnakým spôsobom.

74. V súvislosti s právnym názorom uvedeným v bode 71. a 72. odôvodnenia rozsudku, tunajší súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu Trenčín č. k. 6CoPr 1/2016-483 zo dňa 24.5.2016 vo veci Okresného súdu Prievidza č. k. 7Cpr 1/2011, s ktorou predmetná vec pred vylúčením na samostatné konanie a pridelením spisovej značky č. k. 7Cpr 5/2015, bola vedená v spoločnom konaní.

75. Náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia je náhradou tzv. nemateriálnej ujmy a má slúžiť na to, aby si poškodený mohol obstaráť náhradné pôžitky na kompenzovanie životných obmedzení, ktoré sú dôsledkom choroby z povolania.

76. Vydanie lekárskeho posudku o dohodovaní sťaženia spoločenského uplatnenia, bez ďalšieho nezakladá nárok na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle § 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb.. Druhým predpokladom zvýšenia je preukázanie dôvodu hodného osobitného zreteľa na strane poškodeného (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2Cdo 308/2006).

77. Zvýšenie odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia nad určené najvyššie výmery odškodnenia v zmysle § 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb., je prípustné len v prípadoch hodných osobitného zreteľa, kedy zapojenie poškodeného do kultúrneho, športového, rodinného, atď. života, je v dôsledku poškodenia zdravia výrazne obmedzené alebo úplne stratené v porovnaní s jeho aktivitami pred vznikom škody.

78. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že dňa 23.10.2002 u žalobkyne pod č. 2647/2002 bola hlásená choroba z povolania: ochorenie prenosné zo zvierat na ľudí buď priamo alebo prostredníctvom prenášačov, s dátumom zistenia dňa 23.7.2002.

79. Lekárskym posudkom č. 265/2012 zo dňa 24.2.2012, z titulu progresie ochorenia bolo žalobkyni dohodované sťaženie spoločenského uplatnenia na 600 bodov, t. j. celkovo o 200 bodov.

80. Žalovaný poukazoval na znalecký posudok MUDr. Andrey Tomčovčíkovej a jeho Doplnenie č. 1, podľa ktorého po dátume 6.6.2005 nemožno u žalobkyne stanoviť sťaženie spoločenského uplatnenia za progresiu choroby z povolania z roku 2002 a ani presný podiel, akým sa profesionálna i neprofesionálna infekcia boreliózou po uvedenom dátume (t. j. i v čase 24.2.2012) podieľajú na jej obmedzeniach (trvalých, prechodných) životných úkonov pre jej uplatnenie sa vo sfére osobnej, rodinnej, kultúrnej, športovej.

81. V zdravotnej dokumentácii žalobkyne sa nachádza lekársky nález z jej vyšetrenia zo dňa 6.6.2005, v ktorom je uvedený: „pred mesiacom bola zaklieštená na ľavom ramene, asi 3 dni pozoruje v tomto mieste zvýrazňujúci sa erytém, DG: Boreliasis - I. štádium v aktivite, DOP: zahajujem liečbu Sumamed...“.

82. Ku prenosu nebezpečnej boreliózy infikovanými kliešťami môže dôjsť kdekoľvek v prírode, ale aj v meste, v parku na trávniku, v záhrade.

83. Lymskou boreliózou je možné sa znova nakaziť a ochoriť.

84. Žalobkyňa tvrdila, že v prostredí, kde sa kliešte vyskytujú, sa nezdržiavala. Na ľavom ramene mala červené miesto a je možné, že ju poštípal nejaký hmyz, kliešťa si však neodstraňovala. Postihnuté miesto ju svrbelo, škrabala si ho. Za účelom zmiernenia svrbenia, lekár jej predpísal masť.

85. Ako to už bolo v odôvodnení rozhodnutia uvedené, podľa písomného vyjadrenia MUDr. E. „ECM“ znamená: chronické migrujúce začervenanie (začervenanie s centrálnym výbledom a známkami šírenia do periférie na okraji). V prípade, ak by žalobkyňu poštípal iný hmyz, nález by mohol byť rovnaký.

86. Z lekárskej správy (nálezu) MUDr. E. však nevyplýva, že žalobkyňa by nevedela uviesť, či ju poštípal kliešť, resp. iný hmyz. Lekárska správa je zrozumiteľná, s jednoznačným údajom: „pred mesiacom bola zaklieštená na ľavom ramene“. Tieto skutočnosti vtedy žalobkyňa uviedla v anamnéze - v popise ochorenia lekárovi a následne ich on napísal do lekárskeho nálezu, a stanovil diagnózu: Borelióza I. štádia v aktivite, a začal ju liečiť antibiotikami (Sumamed 500mg tabletky).

87. S poukazom na uvedené skutočnosti, tvrdenia žalobkyne, že k novému zakliešteniu nedošlo, sú účelové. Tiež liečba nespočívala v predpísaní maste, ale antibiotík.

88. Ku dňu 6.5.2005 (t. j. mesiac pred dátumom 6.6.2005) žalobkyňa na základe uzavretej pracovnej zmluvy zo dňa 8.4.2005 pracovala v spoločnosti Lesprogres, s.r.o., Námestie SNP č. 153/35, Nitrianske Pravno, IČO: 36 343 463. Ku skončeniu pracovného pomeru došlo dňa 20.5.2005, uplynutím doby určitej.

89. Podľa § 8 ods. 2 písm. a) zák. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení choroba z povolania podľa tohto zákona je choroba uznaná príslušným zdravotníckym zariadením, zaradená do zoznamu chorôb z povolania uvedeného v prílohe č. 1, ak vznikla za podmienok uvedených v tejto prílohe zamestnancovi pri plnení pracovných úloh alebo služobných úloh alebo v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh alebo služobných úloh.

90. V potvrdení pre zápočet období pracovnej neschopnosti, vystavenej spoločnosťou Lesprogres, s.r.o., Námestie SNP č. 153/35, Nitrianske Pravno, IČO: 36 343 463 je uvedené, že počas trvania pracovného pomeru nebola uznaná za dočasne práceneschopnú.

91. V konaní nebolo preukázané, že by ochorenie, ktoré u žalobkyne bolo diagnostikované dňa 6.6.2005: Borelióza I. štádia, bolo príslušným zdravotníckym zariadením uznané za chorobu z povolania.

92. S poukazom na uvedené skutočnosti, ku dňu vystavenia lekárskeho posudku č. 265/2012, t. j. ku dňu 24.2.2012 žalobkyňa trpela i neprofesionálnou boreliózou.

93. V čase vydania svojich rozhodnutí zo dňa 6.3.2012 a zo dňa 16.3.2012 žalovaný už mal vedomosť o tom, že pri infektologickom vyšetrení v mesiaci júni 2005 bolo zistené, že žalobkyňa bola opätovne atakovaná kliešťom. Uviedol to do žiadosti o vypracovanie znaleckého posudku zo dňa 4.1.2012, adresovanej Doc. MUDr. Eve Teodore Gálikovej, CSc. (žiadosť do spisu založil na pojednávaní dňa 27.1.2012). Pri vydaní rozhodnutia č. 1114-36/2012-PD zo dňa 6.3.2012 a č. 1114-41/2012-PD zo dňa 16.3.2012 vychádzal z posudku č. 265/2012, a rozhodol v prospech žalobkyne. Žalobkyňa tak legitímne očakáva, že ak pri rozhodovaní o jej nárokoch (o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia za dohodovanie o 200 bodov a o zvýšení náhrady podľa § 6 ods. 2 vyhl. č. 32/1965 Zb.) v inom konaní žalovaný vychádzal z uvedeného posudku (č. 265/2012 zo dňa 24.2.2012), táto otázka (t. j. vydanie posudku č. 265/2012 a jeho obsah) v konaní č. 7Cpr 5/2015 už nebude predmetom dokazovania, resp. že záver súdu v tejto otázke nebude pre ňu negatívny.

94. Pri posudzovaní uplatneného nároku súd, s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, vychádzal z posudku o zvýšení bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia o 200 bodov, vydaným z titulu progresie profesionálneho ochorenia.

95. Procesným dokazovaním súd zisťoval, či u žalobkyne došlo k zmenám, k ďalším obmedzeniam v spôsobe jej života, alebo k úplnej strate jej aktivít.

96. Žalovaný popieral skutkové tvrdenia žalobkyne s tým, že na ich základe nie je možné predmetný prípad posúdiť, ako prípad hodný osobitného zreteľa.

97. Ako to už bolo uvedené v odôvodnení rozhodnutia, z posudku zo dňa 18.2.2010 vyplýva, že na základe odborného vyšetrenia a následnej konzultácie prípadu na Klinike pracovného lekárstva a toxikológie, Univerzitnej nemocnice Martin, u žalobkyne bolo zistené pretrvávajúce symptomatológie choroby z povolania i s nutnosťou opakovanej ATB terapie - chronické štádium profesionálnej boreliózy. Podľa lekárskej správy (nálezovala časť vypracovaného znaleckého posudku č. 1/2013) pred vydaním posudku zo dňa 18.2.2010 trpela chronickou cephaleou, stavmi únavy (únavový syndróm), slabosti, malátnosti. Zistená u nej bola i encephalopathia a intrapsychická tenzia a s tým spojené poruchy spánku. Podľa lekárskej správy Doc. MUDr. Evy X. CSc. zo dňa 21.2.2012, na základe realizovaných vyšetrení počas hospitalizácie v Univerzitnej nemocnici Martin (od 6.2.2012 do 21.2.2012), u žalobkyne bolo zistené neskoré štádium poškodenia Lymfskou boreliózou už s dominujúcou encephalopathiou a výrazné pseudoneurasthenické štádium - ťažký stupeň aj s kognitívnymi a mnestickými poruchami, prítomný sekundárny únavový syndróm, cephalea. Následne bol vydaný posudok č. 265/2012 zo dňa 24.2.2012, z obsahu ktorého vyplýva, že u nej bola zistená progresia ochorenia.

98. Uvedené skutočnosti sú podkladom pre záver, že profesionálne ochorenie u žalobkyne progredovalo a nezostalo na úrovni ako v čase vypracovania posudku o bodovom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia zo dňa 18.2.2010.

99. Stavby podráždenosti, nervozity, únavy a malátnosti u žalobkyne po roku 2010 sú intenzívnejšie. Prehĺbili sa fázy, počas ktorých v nočných hodinách nespí. Je apatická. Lieky na utlmenie bolesti hlavy užíva častejšie. Pre problémy s pamäťou už pristúpila k vyhotovovaniu poznámok, aby nezabudla čo má vybaviť. Pri komunikácii s inou osobou stráca sled svojich myšlienok. Pri pohybovaní sa častejšie stráca rovnováhu. Pre problémy psychického charakteru, bola nútená vyhľadať odbornú pomoc psychiatra. Užíva antidepresíva. Výkon domácich prác si ešte viac limituje. Svedok Miroslav Gatíal potvrdil, že symptómy, ktorými sa ochorenie boreliózou prejavuje sa u žalobkyne prehĺbili. Robí si aj poznámky, aby nezabudla čo má vybaviť. Podľa lekárskej správy MUDr. I., trpí i depresívnymi stavmi. Doc. MUDr. T., CSc. počas výsluchu na pojednávaní poukázala na závažnosť ochorenia boreliózou s tým, že pred vypracovaním posudku zo dňa 24.2.2012 dominujúcou u žalobkyne je encephalopathia a výrazné pseudoneurasthenické štádium - ťažký stupeň, prejavujúci sa poruchami osobnosti, pamäte, s pretrvávajúcimi bolesťami hlavy, ktoré a tiež stavy únavy, podráždenosti, koncentrácie, poruchy spánku, gradujú.

100. Žalobkyňa výkon záľub - ručné práce a práce na záhrade, športovú činnosť - bicyklovanie, turistika, spoločenský život - návšteva divadla, kina, zábavy zanechala ešte pred vydaním posudku zo dňa 18.2.2010. Prehĺbili sa však, ako to už bolo uvedené, jej obmedzenia pri výkone domácich prác, keď musí viac oddychovať a následne v týchto činnostiach pokračovať. Kvalita jej každodenného života

je ešte viac znížená. Poruchy spánku sa totiž prehĺbili, jej organizmus si tak neodýchne, je počas celého dňa unavená. Má narušené zložky vštiepivosti, výbavnosti, deteriorácie (úpadok rozumových schopností) a intelektových funkcií stredného stupňa. Uvedené sa prejavuje i pri komunikácii s okolím, i pri vybavovaní svojich záležitostí. Tento stav vo svojom živote si uvedomuje, z bezmocnosti, že ho nedokáže zmeniť, sa u nej objavili i depresie.

101. Po posúdení celkových okolností prípadu súd dospel k záveru, že s poukazom na vyššie uvedené zistenia, je možné ho vyhodnotiť ako prípad hodný osobitného zreteľa.

102. V čase vystavenia posudku zo dňa 24.2.2012 žalobkyňa trpela aj neprofesionálnou boreliózou.

103. Pokiaľ výsledky vykonaného dokazovania sú podkladom pre záver, že žalobkyňa trpí profesionálnou i neprofesionálnou boreliózou, a podľa znaleckého posudku č. 1/2013 MUDr. N. pritom nie je možné stanoviť presný podiel, akým sa tieto ochorenia podieľajú na jej obmedzeniach v životných úkonoch, nemôže to viesť z tohto dôvodu k zamietnutiu žaloby. Takýto postup zo strany súdu by znamenal odmietnutie spravodlivosti.

104. Zákonodarca na takýto konkrétny spor nedáva žiaden návod.

105. Aplikujúc ustanovenie čl. 4 ods. 2 Civilného sporového poriadku (kritérium racionálneho zákonodarcu) súd však výšku nároku žalobkyne v prejednávanej veci môže určiť podľa svojej úvahy (úvaha súdu do 30.6.2016 bola upravená v § 136 Občianskeho súdneho poriadku, pričom od 1.7.2016 v Civilnom sporovom poriadku ekvivalent nemá, čo však neznamená, že by súd nemohol postupovať podľa jeho čl. 4 ods. 2 - dotvorenie normy na konkrétny prípad, v žiadnom prípade nie však všeobecne záväznej právnej normy).

106. Základom úvahy súdu je zistenie skutkových okolností, ktoré mu umožnia založiť úvahu na určitom kvantitatívnom posúdení základných súvislostí.

107. Zo znaleckého posudku č. 1/2013 a z jeho Doplnenia č. 1 MUDr. N. vyplýva, že v období od mesiaca októbra 2003 do roku 2006 u žalobkyne príznaky boreliózy boli stabilizované. Zhoršovanie príznakov sa začalo prejavovať v roku 2006 (a pokračovalo i v roku 2012), čo bolo po zistení neprofesionálnej boreliózy.

108. Pokiaľ až v roku 2006 u žalobkyne sa začali zhoršovať príznaky chronického štádia boreliózy, ktoré dovtedy boli stabilizované (nie však prekonané - vyliečené), tak podľa názoru súdu je možné vyvodiť, že to bolo spôsobené zhoršovaním profesionálnej boreliózy (na čo mala vplyv nová iniciálna infekcia), a aj novou ale neprofesionálnou infekciou boreliózy a jej možným prechodom už do chronického štádia. Ochorenia sa prelínajú. Pokiaľ by po liečbe začatej dňa 6.6.2005 došlo k prekonaniu neprofesionálnej boreliózy, a ak by ochorenie na profesionálnu boreliózu zostalo stabilizované tak, ako tomu bolo do roku 2006, tak k zhoršovaniu príznakov chronického štádia by, a to ani v roku 2012, nedošlo.

109. Z hľadiska žalobkyňou uplatneného nároku nebolo možné nechať bez povšimnutia, že na jej obmedzeniach sa podieľala i neprofesionálna borelióza. S poukazom na bod 97, 99, 100 rozsudku, symptómy neprofesionálneho ochorenia boreliózou po roku 2010 sa javia rovnaké ako symptómy profesionálneho ochorenia boreliózou, a s tým sú spojené dôsledky vo sférach života.

110. Vzhľadom na obmedzenia žalobkyne, ktoré nastali po roku 2010 v jej každodenných životných úkonoch z profesionálneho ochorenia, s prihliadnutím, že sa na nich podieľala i neprofesionálna borelióza (vplyv iných neprofesionálnych ochorení po roku 2010 preukázaný nebol), súd zvýšil náhradu o sumu 3.500,- eur.

111. Žalobkyňa ako poškodená už bola odškodnená (právoplatné rozhodnutia a suma priznaná neprávoplatným rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 7Cpr 1/2011 zo dňa 30.3.2017) pre skoršie sťaženie spoločenského uplatnenia, a keďže sa odškodňuje nastávajúce zhoršenie pôvodného poškodenia na zdraví, ktoré sa pri pôvodnom hodnotení nepredpokladalo, odpočíta sa jej zo sumy, ktorá by zodpovedala jej terajšiemu stavu, suma pôvodne z tohto dôvodu priznaná. Žalobkyňi už bola priznaná a vyplatená, alebo priznaná a ešte nevyplatená suma 6.400,- eur (800,- eur plus 800,- eur plus 4.000,- eur plus

400,- eur plus 400,- eur) a spolu so sumou 3.500,- eur, ktorú jej súd v predmetnom konaní priznal, by zodpovedala jej terajšiemu stavu. Súd pri rozhodovaní vo veci tiež prihliadol na to, že sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyne bolo dohodované o 200 bodov (na 600 bodov), čo je v strede, resp. blízko stredu bodového rozpätia.

112. Je potrebné uviesť, že súdna prax sa už vyjadrila, že nie je možné vylúčiť určitú inú skupinu poškodených, pokiaľ ide o posúdenie dôvodov hodných osobitného zreteľa, s poukazom k podstatnému obmedzeniu či k strate ich možnosti uplatnenia v rôznych sférach života v porovnaní s tými, ktoré mali vysokú a mimoriadnu úroveň kultúrnych, športových, politických, či iných aktivít v dobe pred vznikom choroby z povolenia. Takýto postup by bol diskriminačný voči tejto inej skupine osôb, keďže ich (poškodených) nemožno vyradiť z určitého práva.

113. Podľa § 255 ods. 1, ods. 2 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

114. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

115. Úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo.

116. Predkladateľ v dôvodovej správe k Civilnému sporovému poriadku uviedol, že v sporovom konaní je kritérium procesného úspechu, prvoradým kritériom posudzovania náhrady trov konania, čomu zodpovedá aj systematické začlenenie tohto ustanovenia. Podľa tohto kritéria pritom (porovnaj dôvodovú správu a tiež komentár k § 255 CSP) môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak priznal nárok úspešnej strane, nie však v požadovanej výške. Ide o prípady, keď výška nároku závisí od úvahy súdu. Medzi tieto prípady je možné zaradiť i nároky uplatňované podľa § 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb.. V prípade trov právneho zastúpenia, potom sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby bude určená z priznanej (nie uplatňovanej) sumy, ako tarifnej hodnoty (zo sumy 3.500,- eur).

117. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, žalobca má nárok na náhradu trov vo výške 100% z priznanej sumy (t. j. zo sumy 3.500,- eur).

118. Po právoplatnosti rozhodnutia osobitné uznesenie o výške náhrady trov konania vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prievidza, písomne, v dvoch vyhotoveniach. O odvolaní rozhoduje Krajský súd Trenčín.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), odvolanie musí byť podpísané. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.